

Svenska Canada = Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (Year) 26.

LÖSNUMMER 5 CENTS.

WINNIPEG, MANITOBA, TORS DAGEN DEN 21 NOVEMBER, 1918.

No. 47

Robert J. C. Stead

En presentation av "präriernas poet"
För S. C. T. AV NILS F. SON BROWN

Det har med visst fog sagts, att Canadas litteratur är torftig. Orsakerna därtill äro många. Canada är ung. Canada är ett nybyggland. Dess folk är kosmopolitiskt. Och detta folk har haft händerna fulla med arbete för landets materiella utveckling. Har haft mycken liten tid övrig för ideella strävanden i den ofta nog så hårda och brutala kampen för tillvaron. Canada gränsar och till ett stort engelsktalande land, vars litteratur varit rik — åtminstone kvantitativt. Föreläsningens litteratur har överensämt Canada, och där intresset följande för andlig idrott, har detta oftast funnit näring i den amerikanska litteraturen och man har i stort sett glömt sina egna.

Ett canadiskt författarnamn har emellertid under de senaste åren allt mer insetats i det allmänna medvetandet i Canada, och det namnet är Robert J. C. Stead, "präriernas poet". På hösten 1914 reste jag några dagar på järnväg och i automobil i det soliga Alberta tillsammans med Mr Stead. Jag hade emellertid varit i hans sällskap kanske tjugo fyra timmar, innan jag fick klart för mig, att

Robert J. C. Stead

vi hade en skald och författare i sällskap. Det var visst vännen John E. Forehand i Calgary, som även var med på resan, vilken först påpekade det för mig. Mr Stead hade visserligen redan då utgivit tre diktsamlingar, men han hade ännu ingen egen slagt igenom. Hans första roman "The Ball Jumper", som senare gjorde så storartad success, hade i dagarna utkommit från trycket, och Mr Stead hade ett exemplar med sig på resan. I den anspråkslösa och enkla C. P. R. författaren anade jag dock icke en författare, vilkens namn inom några år skulle vara känt över hela den engelskspråkiga världen, och vilkens arbeten skulle hälsas med sådan entusiasm icke blott på denna kontinent utan även i England. Hans försynta och anspråkslösa personlighet har jag sedan återfunnit i hans böcker både i bunden och obunden form. Och jag räknar det som en stor vinst att ha gjort hans personliga bekantskap och senare stå i en mycket angenäm brevväxling med honom.

Det har sagts, att Robert J. C. Stead är Canadas främste nu levande skald och novellist. Somliga hålla honom främst som poet och andra som prosaförfattare. För mig står han kanske störst som det senare. Hans poetiska författarskap har varit ett stort och fruktbringande. (Forts. å sid. 5)

Canadas farmare skola ingripa i rekonstruktionens alla frågor

De organiserade farmarna i Canada skola hålla ett stort möte i Winnipeg torsdagen den 25 november under det canadensiska lantbrukarsrådets auspicer. Till denna konferens väntas starka delegationer från Saskatchewan, Alberta, Manitoba och Ontario för att dröfta lantbrukets problem, såsom dessa de sig, när det åter blir fred i världen. Förslag komma även att framläggas om att utvidga lantbrukarsrådet att omfatta andra provinser, såsom British Columbia, kustprovinserna och Quebec. Även skall antagligen frågan om ett farmarnes politiska parti diskuteras.

I frihetens land

Skolläraren John W. Engvall i Hyas Sask., arresterad
Men genast frikänd

Det går lätt att i dessa dagar bli arresterad för "upprorskt tal" här i Canada. Man behöver egentligen icke säga mycket för att en del mer eller mindre galna chauvinister, skola draga en inför Pontius Pilatus. Och den, som i dessa tider vågar stå upp för yttrandefriheten, möter alltid motstånd.

Det fick den svenske skolläraren John W. Engvall i Hyas, Sask., erfara, då han den 6 november blev arresterad för ett yttrande, han fällt under en lärarkonferens i Canora, Sask. Hr Engvall är son till pastor C. J. Engvall i Winnipeg, och denne har benäget lämnat Svenska Canada-Tidningen en beskrivning över saken, varur vi anför:

Min son hade varit med på en lärarkonferens i Canora i början av oktober och då deltagit i diskussionerna. Han hade då sagt, att han var emot, att de så ofta använde ordet "foreigner", när de talade om ruthenians, ty det var ej sattet att få dem att bli så goda canadians. Vidare hade han sagt, att han ej tyckte om titlingar som Saskatoon Star, emedan de talte så mycket om språkfrågan.

Så hade han dessutom sagt, att han var emot "compulsory" sjungande av "God save the King", ty om de också skulle tvingas att sjunga den till de leve blåa i ansiktet så skulle de ej därtill bli patriotiska. Sedan hade han förordat, att de skulle sjunga "O, Canada, O, Canada". När så min son slutat tala, hade ordföranden, en skolinspektör, sagt: "You ought to be interned", och så hade en annan skolinspektör, dr Anderson instämt och sagt here, here, lika så en del andra.

Min son reste hem till sin skola, när konferensen var över, och hörde sedan på ryktets väg, att det var några som ämnade söka få honom arresterad och dömd för brott mot någon av de under kriget utfärdade förordningarna. Men som över en månad gått, trodde han, att det ej skulle bli någonting av hela affären, då politiken från Canora kom till hans skola och arresterade honom. Att jag ville övervara den preliminära rättegången är klart. Jag telegraferade därför till min son, att jag skulle komma till Canora lördag morgon och reste så med nattåg fredag kväll och kom till Canora på f. m. och fann min son helt lugn.

Först klockan 8 lördag kväll kom målet före. Allmänna åklagaren hade tre vittnen, inkallade, folkskolinspektören, överläroaren vid skolorna i Canora samt en lärarinna, som hade hållit det föredrag, som föregick diskussionen. Min son hade också tre vittnen, en folkskolare samt sekreteraren och kassören i min sons skola. Sedan målet blivit utropat och åklagaren uppläst anklagelsen vidgitt vittnesförhöret. Det första vittnet var lärarinnan. Hon sade då ungefär, vad

(Forts. å sid. 4)

OSTERRIKE REPUBLIK

Republik har proklamerats i Österrike, enligt en uppgift i "Le Journal" i Paris i fredags.

BRITTRNA PÅ GALLIPOLI

Britterna landade i lördags kväll på Gallipolihalvön. De övertogo turkarnes fort och krigsmaterial.

EN NY UNION

Vid en konferens i Geneve mellan den serbiska premiärministern och representanter för jugoslaverna beslöt att bilda en union av Serbien och de jugoslaviska provinserna i Österrike. Detta förslag skall framläggas för de allierades regeringar.

VILJA BLI INTERNERADE

Fem tyska submariner anlände till Landskrona, Sverige, i onsdags f. v. och anhöllo hos flottans myndigheter att de skulle interneras. Befälhavaren uppgav, att de icke vågade återvända till Tyskland.

PASSAGERARTRAFIKEN TILL EUROPA

Passagerartrafiken till Europa kommer att återupptagas på försommaren, förklarade agenter i New York förra veckan. Ännu behöves allt tonnage för att förta livsmedel och råämnen till Europa.

EN FOLKOMRÖSTNING

I onsdags meddelades i Köpenhamn, att den tyske utrikesministern, dr Solf, förklarar, att han ämnade föreslå Danmark, att en folkomröstning hålles i Schleswig-Holstein för att avgöra, huruvida detta territorium skall förbli tyskt eller förenas med Danmark.

Tyska revolutionen går i lugna spår

Allt synes ordna sig på bästa sätt i Tyskland, och reformer genomföras

Matsituationen dock svår

Tyska arméerna utrymma och en del av tyska flottan uppgives till de allierade

Den stora tyska revolutionen synes gå sin lugna gång. Den ordning, som under den senaste veckan förkommit i Tyskland, har varit obetydlig. Hemvändande soldater ha på några ställen ställt till mindre ordningar, men på det stora hela synes Tysklands socialistregering ha situationen i sin hand. I denna regering äro socialdemokraterna i majoritet och de även avgörande makten. De independenta socialisterna (vänstersocialisterna) äro visserligen representerade, men som de äro i minoritet hava de icke mycket att bestämma. Man synes vara mycket aktam, att ingen anarki i la Ryssland skall få utveckla sig. Ryska bolsjevikerna ha blivit förbjuda att f. n. inkomma i landet. Revolutionen kostade i Berlin endast 100 människoliv.

Reformer i Tyskland

Flera reformer ha redan genomförts i Tyskland. Censuren har borttagits, beklagningstillståndet upphävt, religiös frihet försäkrad och politisk amnesti givits. Från och med nästföljande arbetarna i Berlin ätt timmars arbetsdag. Även har allmän rösträtt för alla män och kvinnor över 20 år utlovats. Allmänna val komma att hållas i Tyskland den 2 februari.

De borgerliga tidningarna ha visserligen knöat en smula, men en del ha dock erkänt, att regeringen gjorde klokt, då den bildade sig i socialistisk anda. Yttrande och pressfriheten är nu fullständig, och även de mest reaktionära tidningar tillåtas fritt framföra sin mening.

F. d. kejsaren och kronprinsen befinna sig fortfarande i Holland. Kejsarinnan och kronprinsessan ha vistats i Potsdam, skyddade av rödgardiet. De skola i dagarna avresa till Holland.

Födoämnessituationen betänklig

Det svåraste problem, som den tyska regeringen har att lösa, är födoämnesproblemet. Den har även vänt

(Forts. å sid. 4)

MORNONERNAS CHEF DÖD

Joseph F. Smith, president för mormonkyrkan, avled i tisdags i sitt hem i Salt Lake City, Utah, efter en längre sjukdom.

GOTT RESULTAT

Kampanjen för segerlönet, som pågått tre veckor och avslutades i lördags, förde gott resultat med sig. Det uppgives från Toronto, att \$676,927,217 subskriberats.

FINLANDS FORRE GUVERNÖR DÖD

Generalmajor Zeyn, Finlands förre guvernör, har förts från ett sjukhus i Kronstad, och antinen blivit dränkt eller skjuten, enligt telegram från Köpenhamn i fredags. Zeyn blev generalguvernör 1909 och var känd för sina rigorösa metoder.

EN NY UNION

Vid en konferens i Geneve mellan den serbiska premiärministern och representanter för jugoslaverna beslöt att bilda en union av Serbien och de jugoslaviska provinserna i Österrike. Detta förslag skall framläggas för de allierades regeringar.

VILJA BLI ERSÄTTNING

Den svenska, norska och danska kapten- och styrmanföreningen sammanträdde i fredags i Köpenhamn för att diskutera frågan om stuttion krav på ersättning för skada gjord genom torpedering under kriget. Antagligen kommer man att kräva skadeersättning både för torpederingarnas offer och den egendom, som blivit förstörd.

"JACCUSE" FÖRFATTARE

Dr Richard Grelling har, enligt telegram från Stockholm av i måndags, telegraferat från Zürich till rikskansläraren Ebert o. Hugo Haase o. erkänt sig vara författare till de världsbekända böckerna "Jaccuse" och "The Crime". Han erbjuder sitt samarbete med den tyska regeringen för uppbyggandet av Tyskland. Han kräver, att åtalet för förräderi mot honom annulleras och att häktningsordren tillhålls.

FÖRSÖKTE FLY

Det tyska krigsfartyget Wiesbaden vågrade att giva sig till de revolutionära och sökte fly till neutralt territorium, enligt telegram från Berne i lördags. Fartyget förföljdes av revolutionära båtar, torpederades och sänktes. 330 man omkommo.

Nationalbiblioteket

Sv. Nationalbibliotekets direkta läneavdelning snart färdig
Stadgar uppdagna

Svenska Nationalbibliotekets direkta läneavdelning är snart en verklig äro nu tryckta och utändas i dagarna till bibliotekets direkta medlemmar. Denna avdelning är avsedd för sådana svenskar, som bo på platser där inga lokalbibliotek finnas. Styrelsen har anslagit \$100 för en första bokorder för denna avdelning. Denna bokorder skall expedieras, så snart styrelsen på grund av influensapandemien kan sammanträdla. Därefter kunna alla direkta medlemmar få låna från denna avdelning. De, som önska bliva direkta medlemmar och draga nytta av dessa böcker, torde till skriva sekr., red. N. F. Brown, 325 Logan Ave., Winnipeg, samt insända årsavgiften \$1.00.

Namn

Detta departemang av Svenska Nationalbibliotekets verksamhet skall kallas Svenska Nationalbibliotekets Direkta Läneavdelning.

Andamål

Dess ändamål skall vara

- 1) Att genom etablerandet av en boksamling i Winnipeg göra det möjligt för Sv. Natl-bibliotekets direkta medlemmar (medlemmar av låge) att erhålla böcker.
- 2) Att medverka vid och underlätta utbytet av böcker mellan de olika lokalbiblioteken, så sådant utbyte befinnes önskvärd.
- 3) Att i en framtid då samlingsens storlek så tillåter utsträcka rätten till boklåna, på vissa villkor, även till medlemmar av lokalbiblioteken.

Tjänstemän och förvaltning

- 1) Styrelsen är Svenska Nationalbibliotekets styrelse.
- 2) Som föreståndare eller bibliotekarie utses av denna styrelse antingen en av denna styrelsens medlemmar eller annan lämplig person.
- 3) Denna bibliotekarie skall förestå avdelningen enligt dessa stadgar och i enlighet med styrelsens beslut samt är skyldig inlämna skriftligt rapport över avdelningens verksamhet en gång i månaden.
- 4) Han erhåller som arvode 50 cents per medlem, och alla direkta utgifter som brevporto, papper etc., betalats av Nationalbiblioteket, så, om va inkomma medel gå till bibliotekariet.

Lokal

Böckerna skola förvaras å plats som av styrelsen bestämmas. Då så befinnes nödvändigt skola böckerna brandförsäkras.

Villkor för boklåna

- 1) Berättigad att låna böcker i denna avdelning är varje direkt medlem av Svenska Nationalbiblioteket.
- 2) Kostnaden för lån blir endast postporto samt en mindre avgift för (Forts. å sid. 4)

Sällsynt utmärkelse

Författarinnan Marika Stjernstedt har erhållit hederslegionen

Från Frankrike har ingåt meddelande om att den välskjända författarinnan fru Marika Stjernstedt-Nordström i dagarne erhållit franska hederslegionen. Anledningen till denna hedrande utmärkelse är fru Stjernstedts intresse för fransk kultur och hennes varma inlägg till förnäm för Frankrikes sak.

Så vitt vi ha oss bekant är fru Stjernstedt den första svenska kvinnan, som tilldelats hederslegionen, och över huvud taget är det inte så alldeles vanligt att kvinnor dekoreras med denna orden. Före kriget var det blott de stora konstnärinnorna som utmärktes därmed. Den första franska kvinnan var målarinna Rosa Bonheur. Nu under kriget ha även kvinnor, som framträtt på andra kulturområden fått hederslegionen, och vad fru Stjernstedt beträffar försvarar ju både hennes konstnärliga och allmänt kulturella verksamhet den utmärkelse som kommit henne till del.

RUMÄNISKA MILITARISERAS?

Den rumäniska ministären med Alexander Marghiloman, det konservativa partiets ledare i spesten, har avgått och ersatts av ett kabinet av generaler. Gen Coanda är premiärminister.

FÖRSÖKTE FLY

Det tyska krigsfartyget Wiesbaden vågrade att giva sig till de revolutionära och sökte fly till neutralt territorium, enligt telegram från Berne i lördags. Fartyget förföljdes av revolutionära båtar, torpederades och sänktes. 330 man omkommo.

Världens ögon på fredskonferensen

Fredskonferensen tager antagligen sin början i slutet av december i Versailles

Wilson till fredsbordet

Arbetarna kräva representation vid fredsbordet och samtidsarbetarkonferens

När blir fredskonferensen? Var skall den hållas? Vilka skola deltaga i denna konferens? Det är frågor, som i dessa dagar allt ivrigare frågas över hela världen. Den sista frågan framställes med den största bävan, ty på fredsdeltagarnas kaliber kommer det ytterst att bero, om världen verkligen nu skall få varaktigt fred, blil "säkerställd för demokrati", vilket ju utgjort stridens kärna, enligt allierade statsmäns åter och åter upprepade ord.

Det synes som om det vore allmänt överenskommet, att fredskonferensen skall hållas i Versailles utanför Paris. De allierade äro segrarna och anse sig därför ha rättighet fördrat, att fredsunderhandlingarna föras på deras mark. Versailles har ju även under kriget varit den plats, där de allierade i sin helhet samlat till råddlingar och säll emellan. Dess läge är ju även ganska centralt.

Om tidpunkten för fredskonferensen är ännu inte definitivt beslutat. Tyskarna önska fredsförhandlingarna, så snart ske kan. I allierade kretsar var man till en början hågad att uppejuta dem, tills situationen i Europa blivit kristalliserad. Man synes senare ha kommit på andra tankar. De ledande männen tro sig nu möjligen kunna förybergja de revolutionära tendenserna inom centralmaktsländerna spridande till andra folk, om fredsunderhandlingarna snart upptagas. Även har man för sig, att industrien kommer att lida, om man icke snart banker sig kring fredsbordet. Det talades först om att icke börja fredsunderhandlingarna förrän efter de brittiska valen den 14 december.

Från Frankrike telegraferades emellertid i lördags, att preliminära sessioner av fredskonferensen skola taga sin början i Versailles eller Paris i slutet av denna månad. Regler för diskussionen kring fredsbordet, representationsfrågor och allmänna parlamentariska problem komma då att diskuteras.

SOCIALISTISK PRESIDENT

Herr Renner, socialist, har blivit utnämnd till president för den provisoriska österrikiska regeringen, enligt telegram från Zürich i måndags.

VAD KRIGET KOSTAT

Federal reserve board i Washington har, enligt meddelande i måndags, beräknat att kostnaden av kriget för alla de krigförande stigt till nära \$200,000,000,000.

OROLIGT I WIEN

Socialister stormade i onsdags f. v. parlamentsbyggnaden i Wien, Österrike, och försökte intränga i det rum, där det nya statsrådet sammanträdde. Flera skott avlossades, innan ordningen kunde återställas och 20 personer sårades.

ÖVERSVÄMMNING I QUEBEC

Tidvattnet fördes i måndags kväll av en rasande storm in över lägre delen av Quebec och översvämmande gator och inträngde i kallare. I många av dessa voro stora lager av livsmedel upplagda, vilka förstördes. Skadan i övrigt var betydlig och beräknas till cirka en miljon dollars.

VILJA HA ERSÄTTNING

Den svenska, norska och danska kapten- och styrmanföreningen sammanträdde i fredags i Köpenhamn för att diskutera frågan om stuttion krav på ersättning för skada gjord genom torpedering under kriget. Antagligen kommer man att kräva skadeersättning både för torpederingarnas offer och den egendom, som blivit förstörd.

"JACCUSE" FÖRFATTARE

Dr Richard Grelling har, enligt telegram från Stockholm av i måndags, telegraferat från Zürich till rikskansläraren Ebert o. Hugo Haase o. erkänt sig vara författare till de världsbekända böckerna "Jaccuse" och "The Crime". Han erbjuder sitt samarbete med den tyska regeringen för uppbyggandet av Tyskland. Han kräver, att åtalet för förräderi mot honom annulleras och att häktningsordren tillhålls.

FÖRSÖKTE FLY

Det tyska krigsfartyget Wiesbaden vågrade att giva sig till de revolutionära och sökte fly till neutralt territorium, enligt telegram från Berne i lördags. Fartyget förföljdes av revolutionära båtar, torpederades och sänktes. 330 man omkommo.

Avliden prästman

Sv. Luth. Canada-konferensens sekreterare borttryckt av influensan

En sympatisk personlighet

Den 18 november mottogs i Winnipeg telegrafisk underrättelse om att pastor Leonard Heiner, sv. luth. Canada-konferensens sekreterare och pastor för sv. luth. Gustaf Adolfs församlingen i Kingman, Wilhelmina församlingen i Lundamo och Fridhem församlingen i Camrose, Alta., hidskalkulats genom den s. k. spanska influensan. Budskapet kom såsom en blivstärle från en klar himmel med blott några moln. Blott för några dagar sedan skrev pastor Heiner till pastor Tengwald i Winnipeg bl. a.: "Sjukdomen rasar värre i dessa trakter. Jag besöker dock för närvarande inga sjuka utan på kallelse, men då anser jag att det är min plikt att gå, huru farligt det än är. Har besökt åtskilliga hem, där alla i familjen varit sjuka. Jag är ännu, Gud vare tack, frisk. Kan nu tala om, att vår gode vän Mr Erik Hanson fått hembud. Du kommer ihåg honom. Han har varit konferensombud nu i tvenne år ifrån Wilhelmina församlingen. Jag serjer honom djupt, ty han var en pelare i den församlingen. Han var dock beveredd och väntade förlossningens timme. Det sorgliga är, att vi icke kunna ha några begravningsgudstjänster nu. Folk äro t. o. m. rädda för att besöka ett hem, där sjukdomen är rådande. Mr Hanson avled kl. 6 på morgonen förra tisdagen. Hela familjen var sjuk. Han fick ligga i sin bädd hela tisdagen till nästa dags e. m. då jag kom dit. De hade sänt bud till mig, men jag hade icke tid att gå förr. Jag lyckades då senast omsider att få honom i kistan. Vi tågo honom sedan omsedelbarligen till gravgården. Begravningsgudstjänst kommer att hållas någon gång i framtiden, då det blir lovligt att samla folket. Kyrkan i Kingman är överlämnad till the Provincial government att användas som hospital, så länge behovet kräver. Detta meddelande från den nu hemkomna konferensen hållas.

Flera konferenser ha hållits och skola hållas i Ottawa. Förra veckan höll rekonstruktionskomitén sammanträde med ämbetsagenter och skopparodare och dröftade frågan om den canadensiska hälsens reorganisation. I tisdags började en interprovinsuell konferens i Ottawa denna deltaga ombud

EN NY KOMITE

En kabinettskomite, bestående av Sir James Loughheed, Hon N. W. Rowell, Hon T. A. Crerar, Hon Gideon Robertson, Hon Arthur Meighen och Hon J. A. Calder, har utsetts för att samarbeta med de olika departementen, som skola omhandrera rekonstruktionsproblemet.

Konferenser hållas

Flera konferenser ha hållits och skola hållas i Ottawa. Förra veckan höll rekonstruktionskomitén sammanträde med ämbetsagenter och skopparodare och dröftade frågan om den canadensiska hälsens reorganisation. I tisdags började en interprovinsuell konferens i Ottawa denna deltaga ombud

AUGUSTANASYNDODEN AR MED

Enligt telegram från New York i tisdags har Augustanasynoden givits representation i United Lutheran Church in America's utländska missionsstyrelse, genom en resolution, som i måndags antogs av denna organisation. United Church lovade även att samarbeta med de svenska församlingarna i deras missionsarbete i Japan och Virgin Islands.

INDUSTRIENS ÅTERSTÄLLANDE

Industriens återställande på fredsbasis i Förenta Staterna kommer att ske så fort sig göra låter och the War Industries Board i Washington har redan satt i gång med förberedande arbete härför. Redan hava restriktionerna borttagits till tillverkningen av jordbruksmaskiner samt en del hushållsartiklar, såsom spisar, iskäpp, symaskiner m. fl. samt byggnadsmaterial för byggnader, vilkas uppförande icke överskrider \$25,000. Allt övertids- och söndagsarbete å regeringens Industribyggnader har upphört och arbetare vid krigsindustrierna skola ha starka aspirationer. Det senare har växt sig starkt och har ganska goda utsikter. Det har beslutat att draga alla sina representanter från kabinetten.

VAL I ENGLAND

Det länge och mycket omtalade valet i England skall äga rum den 14 december. Valsituationen är ganska invecklad. Lloyd George söker återval såsom reaktionens företrädare och har under de senaste dagarne talat vackra ord om demokrati, vilka ljuda underliga i hans mun. Både det liberala partiet och British Labor Party har växt sig starkt och har ganska goda utsikter. Det har beslutat att draga alla sina representanter från kabinetten.

Revolutionsvägen sveper nu fram över Europas neutrala länder

Den revolutionära tidvägen har även svept fram över Europas neutrala länder. Revolutionsvågen smittade redan vid den tyska revolutionen och har fått ny näring av den stora tyska revolutionen. De tider, som de neutrala genomlevat under krigsåren, ha ju även varit sådana, att folket haft all anledning att knöta och känna sig bittert. Skulden kastas ju nästan alltid — med rätt eller orätt — på de sittande regeringarna, då folket lider. I Sverige har det gungat under de senaste veckorna. Redan i förra numret av S. C. T. meddelades, att socialisttidsningarna krävt upprättandet av arbetar- och soldatråd. De vänstersocialistiska tidningarna ha länge fört ett öppet fiendligt språk mot regeringen på grund av dess förmenta vansstyre. I mitten av oktober utfärdade vänstersocialisterna, vilka då gylligen växte i styrka, en proklamation, som i ganska tydliga ordalag talade om "direkt aktion". Även sådana tidningar som "Socialdemokraten" (Hjalmar Branting) och den liberala Aftontidningen i Stockholm ha, enligt tele-

Ottawa sysslar med rekonstruktionen

Ammunitionstillverkningen i Canada skall totalt upphöra omkring den 15 december

Borden reser till England

Avmobiliseringsproblemet a trupperna i Europa uppgives redan vara löst

Det är många problem, som i dessa dagar föreligga Canada. Från Ottawa komma en massa meddelanden om, vad som kommer att göras av regeringen för avmobiliserings- och rekonstruktionen. Knappast något har ännu rjorts, och framtiden får tyvis, om något blir utfört och hur det blir gjort.

Krigsindustrien och arbetarna

Ett gradvis avstannande av ammunitionsindustrien i Canada är planlagt av Imperial Munitions Board i samarbete med den brittiska regeringen, enligt ett telegram från Ottawa den 13 dennes. Vissa artiklar, som nu ej äro nödvändiga, skola icke mer tillverkas, men däremot skall man fortsätta tillverkningen av artiklar, som kunna användas. 15 till 20 procent av arbetstykarna kommer att entledigas, men man tror, att dessa lätt skola finna arbete i andra industrier. Innan den 15 december väntar man, att produktion av allt slags krigsmaterial skall upphöra.

En ny komite

En kabinettskomite, bestående av Sir James Loughheed, Hon N. W. Rowell, Hon T. A. Crerar, Hon Gideon Robertson, Hon Arthur Meighen och Hon J. A. Calder, har utsetts för att samarbeta med de olika departementen, som skola omhandrera rekonstruktionsproblemet.

Konferenser hållas

Flera konferenser ha hållits och skola hållas i Ottawa. Förra veckan höll rekonstruktionskomitén sammanträde med ämbetsagenter och skopparodare och dröftade frågan om den canadensiska hälsens reorganisation. I tisdags började en interprovinsuell konferens i Ottawa denna deltaga ombud

SASKATCHEWANS LEGISLATUR

Saskatchewanens legislatur skall sammanträdla i tisdags den 3 december, enligt tillkännagivande av premiärminister Martin i torsdags. Många frågor komma upp vid denna session.